C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

N O T Ă

Din datele certe, verificate, rezultă că profesorul HORVATH PAL, director adjunct la liceul "A.Mureşanu" din Bistriţa şi-a renunţat în întregime la ideile şi concepţiile sale ostile politicii partidului şi statului român, pe care în diferite împrejurări le exteriorizează de pe poziţii naţionalist-şovine, întreţinînd prin aceasta o atmosferă şi stare de spirit nefavorabilă în rîndul persoanelor din anturajul său.

Astfel, de fiecare dată cînd apar în oraş anumiţi intelectuali, de naţionalitate maghiară, caută să-i atragă sub influenţa sa, cu care ocazie le vorbeşte despre preocupările şi activitatea sa pentru a menţine spiritul de "unitate" a maghiarilor, lăsînd să înţeleagă că el ar fi conducătorul spiritual al vieţii maghiarilor din oraş. Asemenea situaţie se întîmplă cu diferiţi zierişti, reporteri şi scriitori care fără să ia legătura cu organele judeţene de partid se adresează direct acestuia solicitîndu-i diferite interviuri şi păreri despre aspecte ale activităţii culturale de pe raza judeţului.

Cu ocazia vizitelor pe care le primeşte la domiciliul său, se poartă anumite discuţii cu caracter ostil, atît de către profesorul Horvath Pal cît şi de interlocutorii săi.

Intr-o asemenea discuţie, referindu-se la impresiile relatate de către un vizitator despre exponatele muzeului orăşenesc Bistriţa, care după părerea vizitatorului ar fi numai din evul mediu, Horvath Pal a afirmat că "nu se găseşte nimic din perioada dacilor şi nimeni nu ştie despre prezenţa acestora pe meleagurile Bistriţei".

Poziţia sa naţionalistă se desprinde şi din afirmaţia făcută în legătură cu o vizită intreprinsă la Cluj-Napoca, unde din greşeală a ajuns în faţa statuii lui Mihai Viteazul, care i-a provocat o repulsie, "de-a dreptul venindu-i rău".

Atît în discuţiile care le poartă cu interlocutorii săi, cît şi în interviurile care le dă, prezintă o serie de date şi aspecte ireale în legătură cu situaţia populaţiei de na-

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

ţionalitate maghiară din judeţul nostru, în sensul că aceasta ar fi pe cale de dispariţie în unele localităţi,cum ar fi Rodna, Teaca şi alte comune, iar numărul şcolilor cu limbă de predare maghiară ar fi în continuă scădere,aceasta mergînd chipurile spre dispariţie.

In mod nejustificat continuă să prezinte de aşa natură situaţia privind activitatea sa cultural artistică, încît lasă impresia interlocutorilor săi că ar întîmpina greutăţi pe această linie, poziţie total lipsită de temei faţă de atitudinea sa de a încerca să pună în scenă sau să organizeze astfel de programe care nu sînt în concordanţă cu indicaţiile şi principiile actuale.

Aceasta rezultă şi din faptul că fiind solicitat în cadrul acţiunilor "Cîntarea României" care urmează să se desfăşoare pe raza judeţului,a încercat să influenţeze pe membri echipei de teatru să pregătească o piesă scrisă de un autor din R.P.Ungară,care nu este adecvată acestui moment.

Menţionăm că în urma antrenării sale de către Comitetul judeţean P.C.R.Bistriţa-Năsăud,la unele acţiuni cu caracter obştesc şi participarea sa directă la Congresul Educaţiei Politice şi Culturii Socialiste, au dus în ultima perioadă la anihilarea parţială a atitudinilor şi acţiunilor sale necorespunzătoare, chiar dacă în anumite împrejurări se mai manifestă,însă dovedeşte mai mult realism în abordarea unor probleme şi pe de altă parte mai multă prudenţă în exteriorizarea concepţiilor sale.

Avînd în vedere că prin antrenarea sa la unele activităţi cu caracter social-cultural s-au obţinut unele rezultate pozitive în ceea ce priveşte anihilarea ideilor sale denaturate despre anumite probleme, considerăm oportună continuarea acestei metode în care sens facem următoarele propuneri:

- Tinînd seama de funcţia sa în cadrul liceului "A.Mureşanu",considerăm utilă antrenarea celui în cauză la pregătirea şi prezentarea elevilor, în limba maghiară,a unor materiale despre evenimentul sărbătorit la 1 decembrie,formarea statului naţional unitar român şi evocarea centenarului războiului de îndependenţă,precum şi organizarea altor activităţi legate de aceste momente din istoria patriei noastre.

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

49

- In cadrul acţiunii "Cîntarea României" la care participă şi echipa de teatru amator în limba maghiară, de pe lîngă Casa de cultură al oraşului Bistriţa, apreciem că Horvath Pal, în calitatea de organizator şi regizor al acestei formaţii artistice,ar putea să-şi aducă un aport pozitiv în direcţia evidenţierii importanţei acestei manifestaţii cultural artistice,prin prezentarea în cadrul programelor organizate de echipa de teatru a unor scurte expuneri din care să rezulte realizările comune ale oamenilor muncii,români, maghiari,germani şi de alte naţionalităţi din ţara noastră, precum şi evocarea unor evenimente istorice legate de convieţuirea dintre poporul român şi naţionalităţile conlocuitoare,cu exemple concrete de pe raza judeţului Bistriţa-Năsăud.